त्सकौ। कीदृशौ अश्वा अश्ववन्तौ व्यापिनौ वा, शिशुमती निसितबुद्धिः। येयं सरस्वती सापि धेनुः प्रीणयित्री मती भिषक् चिकित्सकसदृशी । योऽयमश्विरूपा सरस्वतीरूपश्च भिषक् सोऽयमिन्द्रार्थं भेषजम् औषधसदृशम् इदं कर्म्म दुहे दोग्धो निष्पादयतीत्यर्थः ॥

अथ षष्ठमन्त्रमाह। "होता यक्षद्दुरो दिशः। कवष्यो न व्यचस्वतीः। अश्विभ्यां न दुरोदिशः। इन्द्रो न रोदसी दुघे। दुहे कामान्त्सरस्वती [४]। अश्विनेन्द्राय भेषजम्। शुक्रन्न ज्योतिरिन्द्रियम्। पयः सोमः परिस्रुता घृतं मधु। वियन्त्वाज्यस्य होतर्यज" इति। दुरशब्दाभिधेयाः द्वाराभिमानिन्यः षष्ठप्रयाजदेवताः, ता होता यजतु। ताः कीदृश्यः, दिशो दिगात्मिकाः कवष्यो न कवाटयुक्ता इव वर्त्तन्ते। व्यचस्वतीः व्याप्तिमत्यः। कीदृश्यो दिगात्मिकाः दुराव्या देवताः, अश्विभ्यां न अश्विदेवाभ्यां सह वर्त्तन्ते। इन्द्रो न इन्द्रस्तु रोदसी द्यावापृथिव्यौ दुघे दोग्धी तत्त्वं सारं सम्पादयतीत्यर्थः। सरस्वती कामं दुहे दोग्धी सम्पादयती। अश्विनेन्द्राय अश्विभ्यां सहिताय इन्द्राय भेषजम् औषधसदृशमिदं कर्म्म शुद्धं न शुक्रं न शुद्धमिव ज्योतिः प्रकाशक इन्द्रियं सम्पाद्यत इति शेषः ॥

अथ सप्तममन्त्रमाह। "होता यक्षत् सुपेशसोषे नक्तं दिवा। अश्विना सञ्जानाने। समञ्जाते सरस्वत्या। त्विषिमिन्द्रे न भेषजम्। श्येनो न रजसा हृदा। पयः सोमः परिस्रुता